

בש"פ 749/21 - פלונית, פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 749/21

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשים: 1. פלונית
2. פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו (השופט צ' קפאח) בע"ח
39109-12-20 מיום 3.1.2021

המבקשים: בעצמם

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

החלטה

1. בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופט צ' קפאח) בע"ח
39109-12-20, מיום 3.1.2021, בגדרה נדחה ערר שהגישו המבקשים על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו
(השופט ש' בקר) מיום 17.11.2020.

2. ביום 10.12.2019 העבירו המבקשים שיק בסך 70,000 ₪ לפקודתה של עו"ד מ', לבקשת עו"ד ב'. בחלוף מספר חודשים נפתחה חקירה משטרתית גלויה נגד שני עורכי הדין, ובין היתר הוטל צו תפיסה על חשבון הבנק של עו"ד מ'. חומר החקירה שנאסף עד כה מלמד, על-פי הנטען, על גזילת כספים של מאות מתלוננים על-ידי החשוד ב', אשר נתון בהליכי פשיטת רגל מצד נושים שהגישו נגדו תביעות חוב אף קודם לכן.
3. המבקשים פנו לבית משפט השלום בבקשה להורות למשיבה, אשר תופסת את חשבון הבנק של מ', להעביר לידיהם את הכסף שהעבירו ל- ב' ביום 10.12.2019, מכיוון שלטענתם לא קיבלו ממנו את השירות שהובטח להם בתמורה לתשלום. ביום 29.9.2020 דחה בית משפט השלום (השופט ש' בקר) את בקשת המבקשים ללא קיום דיון, בשל הסגר שהיה אותה עת במדינה ו"מפאת הדין הברור בנושא". נקבע כי "לא ניתן, בוודאי שלא בשלב מוקדם זה, להורות על שחרור כספים לטובת המבקשים, בהתאם להתחייבות לכאורה". לבקשת המבקשים, ביום 17.11.2020 התקיים דיון בבית משפט השלום, בסיומו לא שינה בית המשפט מהחלטתו, אולם הפציר במבקשים להגיש תלונה במשטרה, שכן הדבר דרוש על מנת להקנות להם סטטוס של "מתלוננים" אשר ייכנסו לרשימת המפוצים במסגרת התיק הפלילי, אם וככל שיהיה כזה.
4. המבקשים הגישו ערר לבית המשפט המחוזי. ביום 24.12.2020 התקיים דיון בערר, בסיומו ביקשו המבקשים למחוק את הערר לאחר שמיעת הערות בית המשפט. ביום 3.1.2021 הגישו המבקשים בקשה לקבלת החלטה מנומקת, משלא הגיעו מיוצגים לדיון ולא היה בכוונתם להסכים למחיקת הערר. בו ביום נתן בית המשפט המחוזי (השופט צ' קפאח) החלטה מנומקת, לפיה המבקשים נמנים על שורה של קורבנות מעשה הונאה, ולא נמצאה הצדקה להעדיף את עניינם על פני האחרים, מאות במספר, אשר לכאורה נפלו אף הם קורבן להונאה. בנקודה זו, כך צוין, "טרם הוגש כתב אישום וטרם הורשע איש בפרשה. ליבי לעוררים אך לא ניתן לסייע להם בשלב זה".
5. על ההחלטה האמורה הוגשה בקשת הרשות לערור שלפני, בה נטען כי יש מקום להיעתר לבקשת המבקשים להשיב "את הסכום הברור, 'הצבוע' ושאינו נתון למחלוקת, זאת מכוח היותנו צד ג' תם לב". הודגש, כי יחידים אחרים שהתלוננו נגד עו"ד ב' בפני המשטרה לא ביקשו לקבל את רכושם כצד ג' הטוען לזכות על-פי דין.
6. המשיבה בתגובתה מסרה כי היא מבינה למצוקתם של המבקשים, אולם כפי שקבעו בתי המשפט קמא, אין באפשרותה כל דרך חוקית להעביר, בשלב זה, כספים התפוסים בידיה לידיהם של המבקשים, "על בסיס טענות בעלמא מצדם של המבקשים, ותוך העדפת המבקשים על פני מאות קורבנות נוספים כמו גם נושים אחרים של ב' שהגישו תביעות חוב נגדו עוד טרם ביצוע העבירות המצויות כרגע בחקירת המשטרה". ממילא, כך נטען, אין הבקשה מקימה כל עילה למתן רשות ערר.
- מעבר לנדרש, הפנתה המשיבה לבש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון (31.10.2007), שם נקבע כי על מנת שייחשב אדם ל"טוען לזכות ברכוש", נדרש כי הוא יהא בעל זכות קניינית ברכוש, ולמצער בעל זכות בנכס מסוים באופן היוצר זיקה בינו כנושה לבין אותו נכס. המשיבה הזכירה כי למבקשים אין זכות קניינית בנכס מסוים התפוס בידיה, והבהירה כי פתוחה בפניהם עדיין הדלת להגיש תלונה במשטרה נגד עו"ד ב', כך שכל שיוגש כתב אישום נגדו וההליך יסתיים בהרשעה, יוכרו המבקשים כנפגעי עבירה. כן הובהר, כי במקרה של הרשעה כאמור תעתור המשיבה להשבת סך הכספים התפוסים בידי המדינה, הנמוכים מהיקף העבירות לכאורה, לקורבנות העבירה, על-פי תבחינים שונים שייקבעו, ובכללם – הנזק שנגרם למתלוננים והיקפו, מעמד המתלוננים בהליך הפלילי וברור זכויותיהם של הנושים בהליך פשיטת הרגל.

7. לאחר עיון, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. הבקשה אכן מעוררת חוסר נוחות באשר למצב אליו נקלעו המבקשים, אולם אין היא מעלה שאלה משפטית רחבה הטעונה הכרעה או נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות שעשויות להצדיק מתן רשות ערעור לפני ערכאה שלישית (בש"פ 788/21 אלקרנאוי נ' מדינת ישראל(4.2.2021); בש"פ 9225/20 חמדאו נ' מדינת ישראל (30.12.2020); בש"פ 9002/18 הורוביץ נ' מדינת ישראל (25.12.2018)).

אעיר כי גם לגופם של דברים, אינני רואה פגם בהחלטה כי לא ניתן להעביר למבקשים מהכספים התפוסים בשלב זה, על בסיס טענתם בלבד, שעה שטרם הוגש כתב אישום, וממילא לא הורשע מי מהחשודים בפרשה. ביתר שאת אמורים הדברים, שעה שחומר החקירה שנאסף עד כה מלמד כי העבירות מושא החקירה המשטרית, ובהן גזלת כספם של מאות המתלוננים, בוצעו בשעה שהיה עו"ד ב' נתון בהליכי פשיטת רגל, כאשר תלויות ועומדות נגדו תביעות חוב שהוגשו מצד נושים אחרים, אותם לכאורה הונה. מכל מקום, על המבקשים להקדים ולהגיש תלונה נגד עו"ד ב', כך שכל שיוגש נגדו כתב אישום וההליך בעניינו יסתיים בהרשעה, הם יוכרו כנפגעי עבירה. כזכור, על-פי הצהרת המשיבה בתגובתה, בנסיבות כאמור של הרשעה, תעתור המדינה להשבת סך הכספים התפוסים בידיה לקורבנות העבירה.

8. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט' באדר התשפ"א (21.2.2021).

ש ו פ ט